

סימן יא.

בעניין עגלון מלך מו庵

שופטים (ג' ב'): "ואהוד בא אליו נאל עגלון ויאמר אהוד דבר אלהים לי אליך, ויקם מעל הכסא", ופירש רשי ז"ל: "דבר אלהים לי אליך וצורך אתה עמוד", ופשט לשון רשי ז"ל מורה דאהוד אף אמר לו לעגלון שיעמוד.

וראיתִי בספר משנה ברורה (סימן נ"ו סק"ח) שהביא מחלוקת הפוסקים אם יש לעמוד בקדיש או לא וכותב: "ויש לחוש לדעת המהמירות ויש ללמד קל וחומר מעגלון מלך מו庵 שהיה גוי וكم מעצמו מעל כסאו לדבר ה' כל שכן אנחנו עמו" עכ"ל, ואם נכונים דברינו בהבנת דברי רשי דספר שופטים, אז אין ראייה מעגלון שהרי לא كم מעצמו אלא על פי ציוו והוראה מפורשת מהאהוד, ועיין בה.

איברא ומהעין היטב בדברי רבותינו ז"ל בתלמוד בכלי סנהדרין (ס' א'), ובמדרשה במדבר רבבה (פט"ז כ"ז) ורות רבבה (פ"ב ס"ט) ומדרשה תנחותמא (פרשת ויחי סימן י"ד), יראה דפשטות דבריהם שעגלון עמד מעצמו בלבד הוראה מפורשת מהאהוד ע"ש, ולפי זה צריך לחפש מקור לדברות רשי ז"ל. ולא ידועי מדוע הגאון בעל יפה עיניהם לא צין לדברות חז"ל במדרשים כמנ Hugo הטוב).

וכן מצאתי לרביינו הרמב"ם ז"ל באגדת השמד (דף קי"ג) שכותב: "עגלון מלך מו庵 שהצר לישראל לפי שנתן כבוד לאלהי ישראל כאשר אמר לו אהוד דבר אלהים לי אליך עמד מהכסא, גמלו ה' גמול טוב ונתן כסא שלמה שהוא כסא ה' וכסה המלך המשיח מזרעו כי רות המואביה הייתה בתו ולא קפח הקב"ה שכרו", וגם פשט דבריו ז"ל מורה שעגלון كم מעצמו. וממקור דברי הרמב"ם במדרשים דלעיל, והמהדר שם לא צין זאת.